קכח: העור והרוטב פרק תשיעי חולין

רבי יהודה מטהר. הא דאמר לעיל (דף קמ:) תאנים שנמקו בחיציהן מטמא טומאת אוכלין אמינא דלא כרבי יהודה א"נ נמקו לא הוי אפילו כמעורה: **כוליא** וניב שפתים איבא ביניייהו. פירוש כוליא שלמה וניב שפתים שלם אבל מני כוליא ומני ניב שפתים אע"פ שאין עושה חליפין אינו מטמא דגמרינן מבהמה מתה שהיא דבר הטוב אף אבר שהוא הטוב ואע"ג דרבי יוסי הגלילי לא ליף מבהמה לענין דבעי חציות קלת ליף אבל אין לומר שאפילו אני כוליא ואני ניב שפתים הואיל ואין עושין חליפין מטמא דהא עצם אין עושה חליפין ואם נשבר ונפל מבהמה בחייה מסתמא לא מטמא דלא עדיף עצם מן החי מעצם דנבלה דאמר בנבלה ולא בעצמות ועצם כשעורה מן המת מטמא אבל פחות לא אע"ג דאין עושה חליפין וא"ת דהכא אמר דנשבר עושה חליפין מון מכוליא וניב שפתים ובפרק דם הנדה (דף נה.) אמר מה עצם שאין נזעו מתליף ופריך והרי נשבר כו' ומשני דמקומו נעשה נלקח וי"ל דהכא מעמיה דקרא והתם מעמיה התם דומיא דעצם שמתרפא קלת אבל אין מתרפא ככתחלה ונשבר נמי נעשה נלקח והכא דומיא דמיתה שאינה עושה חליפין כלל ולכך נקט הכא לשון חליפין והתם נקט נזעו מתליף: **בין** רבי לר"ע איבא ביניייהו בשר. אית ספרים דגרסי רכוכה וכן נראה דמשום הכי לא בעי ר"ע בשר לאיכא אבר בבהמה דהיינו רכוכה שאין עליו בשר ורבי לא אזיל אלא בתר ריב אבריס ולא מטמא אפילו ברכוכה גופה אבל אי לאו רכוכה לא הוה ידעינן טעמא דר"ע מ"ט לא דרים נמי מבהמה דנבעי בשר דטעמא דר' יוסי הגלילי ניחא דלא דרים מידי מבהמה וריב"א פי' דברכוכה כ"ע לא פליגי כיון שנגרלת כך בלא בשר לא גרעה משאר איברים ולא פליגי אלא דוקא באבר שהיה עליו בשר והוסר:

טומאת

מהו שתעשה יד לחברתה תיקו אמר רב פפא הרי אמרו [מ]יחור של תאנה שנפשח ומעורה בקליפתה ר' יהודה מטהר וחכמים אומרים [א]אם יכול לחיות טהור ואם לאו טמא בעי רב פפא [ב]מהו שיעשה יד לחבירו תיקו אמר רבי זירא הרי אמרו [ג]אבן שבזוית כשהוא חולץ חולץ את כולה וכשהוא נותץ נותץ את שלו ומניח את של חבירו בעי רבי זירא מהו [ד]שתעשה יד לחברתה תיקו: מתה הבהמה: מאי איכא בין אבר מן החי לאבר של הנבלה איכא ביניייהו [ה]בשר הפורש [מ] ממנו מאבר בהמה דאילו בשר הפורש מאבר מן החי לא מטמא מאבר מן הנבלה מטמא אבר מן החי דמטמא מאי קרא אמר רב יהודה אמר רב [מ] [ו]וכי ימות מן הבהמה והאי מיבעי ליה לכאידך דרב יהודה אמר רב [ז]דאמר רב יהודה אמר רב ואמרי לה במתניתא תנא וכי ימות מן הבהמה [ח] מקצת בהמה ממטמאה ומקצת בהמה אינה מטמאה ואיזו זו זו טרפה ששחטה אם כן לכתוב רחמנא מבהמה מאי מן הבהמה ש"מ תרתי אי הכי אפילו בשר נמי לא ס"ד דתניא [ט]יכול יהא בשר הפורש מן החי טמא ת"ל וכי ימות מן הבהמה מה מיתה שאינה עושה חליפין אף כל שאינו עושה חליפין דברי [ז]ר' יוסי ר' עקיבא אומר בהמה מה בהמה גידים ועצמות אף כל גידים ועצמות רבי אומר בהמה מה בהמה בשר גידים ועצמות אף כל בשר גידים ועצמות [ז] מאי איכא בין רבי לר"ע איכא ביניייהו ארכובה בין ר"ע לר' יוסי הגלילי מאי איכא [מ] ביניייהו אמר רב פפא כוליא וניב שפתים איבא ביניייהו תניא נמי גבי שרצים כהאי גוונא [י]יכול בשר הפורש מן השרצים יהא טמא ת"ל [כ]במותם מה מיתה שאינה עושה חליפין אף כל שאינה עושה חליפין דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע אומר שרץ מה שרץ גידים ועצמות אף כל גידים ועצמות רבי אומר שרץ מה שרץ בשר גידים ועצמות אף כל בשר גידים ועצמות בין רבי לר"ע איכא ביניייהו ארכובה בין ר"ע לר' יוסי הגלילי מאי איכא ביניייהו אמר רב פפא כוליא וניב שפתים איבא ביניייהו וצריכא דאי אשמעינן בהמה היינו טעמא דלא ממטא מחיים משום דלא ממטא בבעדשה אבל שרץ דמטמא בבעדשה אימא לטמא מחיים ואי אשמועינן שרץ משום דלא מטמא במשא לא מטמא מחיים אבל בהמה דמטמא במשא אימא תטמא מחיים צריכא [א] ת"ר החותך כזית בשר מאבר מן החי חתכו ואח"כ חישב עליו טהור חישב עליו ואח"כ חתכו טמא רבי אסי לא על לבי מדרשא אשכחיה לרבי זירא א"ל מאי אמור בבי מדרשא א"ל מאי קשיא לך אמר ליה דקתני חישב ואח"כ חתכו טמא

טומאת

מאי ביניייהו: ה"ג **רבי אומר בהמה מה בהמה בשר גידים ועצמות כו'**: **כין רבי לר"ע א"כ רכוכה.** רכוכה הנמכרת עם הרגש אין בה בשר כלל אלא גידים ועצמות לר"ע אבר הוא וכ"ש לרבי יוסי הגלילי דהא אינו עושה חליפין ולרבי לאו אבר מן החי הוא דהא אין בו בשר: **כין ר"ע לרבי יוסי הגלילי איכא ביניייהו כוליא וניב שפתים.** דאין עושין חליפין ואין בהן עצם לרבי יוסי הוו אבר לר"ע לאו אבר ביניהו: **בשר הפורש מן הארליס.** מן החי דאבר מן החי נוהג בהן: **דאי אשמועינן בהמה היינו טעמא דלא מטמא.** בשר מן החי דילה משום דלא מטמא בבעדשה: שרץ לא כתיב ביה משא בהמה כתיב בה (ב) משא: **המוסך כזית בשר מאבר מן החי.** בתוספתא (שיקצין פ"ג ה"כ) לא גרסינן כזית אלא המוסך בשר מאבר מן החי וכגון דאיכא כגיגא: **חתכו ואח"כ חישב עליו.** להאמילו לעובד כוכבים: **טהור.** דהא בשר הפורש מאבר מן החי טהור הלכך טומאת עצמו אין בו ומשחישב (ו)עליו לא נגע בטומאה שיקבלנה אבל חישב עליו והורידו באבר לתורת אוכל ומאחר כך חתכו קבל טומאה מאביו קודם לכן מטומאה חמורה שהיתה עליו בעודו אבר שלם (ז)כשחתכו והלכה לה טומאה חמורה נשארה עליו הקלה שלא היה לו עד עתה: (**מאי קשיא לך**) **א"ל.** (ח)הכי קשיא לי דקתני בהיא ברייתא חישב כו' ואמאי (ט)היא טמאה כו': טומאת

עין משפט נר מצוה

עז **א** ב מיי' פ"ב מהלי' טומאת אוכלין הלכה ב:
עח **ג** ד מיי' פט"ו מהלי' טומאת צרעת הלכה ה:
עט **ה** מיי' פ"ב מהלי' אבות הטומאה הלכה ה:
פ ו מיי' שם הלכה ג:
פא ז מיי' פ"ד שם הלכה ה:

שיטה מקובצת

מ) בשר הפורש ממנו מאבר בהמה דאילו נמחק מלת ממנו וכ"כ נ"א בשר הפורש ממנו דאילו: **כ)** אמר רב דכתיב וכי ימות: **ג)** וכי ימות מן הבהמה וגו' מקצת בהמה: **ד)** ועצמות מאי איכא בין נמחקו מלות מאי איכא: **ה)** ביניייהו אמר רב פפא נמחק מלת ביניייהו: **ו)** והנוגע בה הוי שני כלום נעשה האוכל: **ז)** הוי מחובר וטהור הנוגע בה הס"ד: **ח)** עובי הכותל ונראות משני צדדין: **ט)** מדכתיב וכי ימות דמשמע: **י)** אלמא כעין מיתה בעינן שאינה עושה חליפין חחורת וכו' כצ"ל וכ"כ נ"א כעין מיתה בעינן שאינה חחורת הס"ד: **יא)** ומשחישב עליו לא נגע בטומאה שיקבלנה אבל חישב עליו והורידו לאביו לתורת אוכל ואח"כ חתכו קבל טומאה אוכל מאביו לבד מטומאה חמורה: **יב)** וכשחתכו והלכה לה טומאה חמורה נשארה עליו הקלה שלא היה לה עד עתה: **יג)** א"ל הא קשיא לי: **יד)** ואמאי הא טומאת וכו':

מסורת הש"ס

מ) עוקצין פ"ג משנה ה [לקמן קכנ:]. **כ)** נגעים פי"ג משנה כ. **ג)** לעיל עד. פה: זמחים סט:. **ד)** [ל"ל רבי יוסי הגלילי]. **ה)** [ויקרא יא].

תורה אור השלם

1. וכי יָמוּת מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִיא לָכֶם לְאֹכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד הָעָרֶב: ויקרא יא לט
2. אֵלֶּה הַטְּמֵאִים לָכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד הָעָרֶב: ויקרא יא לא

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' ת"ר המוסך כזית בשר. נ"ב מיי' פ"ג מהלי' טומאת אוכלין הלכה ה וע"ש נכ"מ:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com